16. Vuo kad aš juojau

Padainavo Sofija Druktenienė (Rybokaitė), g. 1918m., Šilalės raj. Poškos apyl. Rėzgalių k. Užrašė V.Jončaitė 1986m. Šfr. A.Klova.

- 1. Vuo kad aš juojau par žali giri, par žali gireli, pruo pušyneli.
- 2. Vuo ir pamačiau kyme mergeli, kyme merguželi, rūtu darželie.
- Mergyti muna, jaunoji muna, suskink mun kvietkeli, už kepureles.
- 4. Bernyti muna, jaunasis muna, naskinsu kvietkeli, už kepureles.
- 5. Vakar karčemuo gierē su kita. Su katra tu gierē, tegu ta rieda.

Lietuviešu tautasdziesmas

Apgāds DudajevaGatve.lv Rīga 2012 Izdošanas datums: 2012.gada 20.jūnijs

A daļa: Tautasdziesmas 15

15. Vuoi mėiga mėiga

Padainavo N.Miežietienė (Patockaitė), g. 1913m., ir J.Šaltienė (Patockaitė), g. 1904m., gyv. Telšių raj. Luokės apyl. Soblaukio k. Užrašė G.Četkauskaitė ir J.Baltramiejūnaitė.

- 1. Vuoi mėiga mėiga mėigelė, aš ta mėigelė nelaba.
- 2. Tegol' ta mėigta mergelė, korė ont 4. Sunku darbeliu nedėrba, kalnė mėiga pajauga.
- 3. Korė ont mėiga pajauga, sunkiu darbeliu nedėrba.
 - rugeliu nerėša.

14. Vėivėrselė, maž paukštelė

Padainavo Petronėlė Semuntienė, Klaipėdos raj. Vėžaičių apyl. Lapių k. Užrašė "Vydraga" 1991m. Šfr. A.Klova.

- 1. Vėivėrselė, maž paukštelė, to žėnuojē ton žemelė.
- 2. To žėnuoje ton žemel(ė), kor aug mona mergelė.
- 3. Ryguo tievos, muotėnelė, Prūsu žemie mergelė.
- 4. Vuoj tievelė, tievelė, katron dousė 8. Ons tik jieda avėželės, ėš viedrelė žėrgeli.
- 5. Ar so tyma balnelio, ar so jauksa kamulēs.
- 6. Aš tau douso žėrgeli, kor so tyma balnelio.
- 7. Ons najieda žalė šėina, ane balta duobėla.
 - vondėneli.

Priekšvārds

Šajā krājumā esam apkopojuši dažas dziesmas, kuras folkloras festivālos ("Skamba skamba kankliai" u.c.) piedāvātas kopīgai dziedāšanai. Tās ir pierakstītas dažādos Lietuvas novados, saglabājot vietējās izloksnes īpatnības - dziesmu saturs atbilst raksturīgajām tautas mūzikas tēmām; darba dziesmas, jauniešu sadzīve, kāzas, kara dziesmas, u.c. Ceram, ka šī nelielā tautasdziesmu atlase veicinās latviešu jaunatnes interesi par mums tuvi radniecīgās tautas kultūru.

iii

Lietuvā ir arī tāds tautasdziesmu repertuārs, kuru visvairāk zin un lieto. Bet tas ir meklējams nevis folkloras festivālu izdevumos, bet izglītojošos avotos (piemēram, "Aušta aušrelė (Lietuviu liaudies dainos)". Kaunas. Šviesa. 1989). Šajā repertuārā lietuviešu valoda ir līdzīgāka mūsdienu normētajai valodai. Ar šīm dziesmām ceram iepazīstināt lasītāju tuvā nākotnē.

Lietuvas akadēmiskās iestādes ir veikušas milzīgu darbu folkloras materiālu publiskošanā - teicēju materiāli un viss, kas nepieciešams izlokšnu pētniecībai ir pasūtāms Internetā. Reizēm ir būtiskāk iemācīties lietot to, kas jau ir apkopots un pieejams. Šis krājums drīzāk ir populārs izvilkums, kas nelielā škērsgriezumā dod pirmo ieskatu lietuviešu folklorā. Protams, centīsimies šeit rodamajām dziesmām pievienot norādes uz akadēmiskajiem avotiem. Pagaidām dziesmām esam norādījuši vien teicēju, pierakstītāju un novadu.

iv A daļa: Tautasdziesmas 13

Satura rādītājs

A daļa: Tautasdziesmas	1
1. Aisim laukun apsdairyti	1
2. Aisma, brolij, šiena pjautų	2
3. An teveliaus dvaro	3
4. Ant kalno karklai siūbavo	4
5. Arškėtėli garbuonėli	5
6. Aš šių naktj	6
7. Ei skaudė graudė	7
8. Gana, jau gana uliavocie	8
9. Gul bernužėlis	9
10. Ko nuliūdė, broliukė	10
11. Mačiau ėšjuojont	11
12. O kano žali sodai	12
13. Pušų stulpai, stiklų lungai	13
14. Vėivėrselė, maž paukštelė	14
15. Vuoi mėiga mėiga	15
16. Vuo kad aš juojau	16

13. Pušų stulpai, stiklų lungai

Padainavo Povilas Musteikis, g. 1928m., Utenos raj. Spitrėnų apyl. Kyburių k. Užrašė B.Aidietytė. Šfr. R.Ambrazevičius.

- 1. Pušu stulpai, stiklų lungai. Vis bare, 7. Aš drabelas pakeldama, abrūsėlius vis bare mani patsai.
- 2. Nebark manjs, nemušk manjs, aš turiu tevelj - užstas mani.
- 3. Užsas rugiais ir dabilais nerasi takelia un tevelj.
- 4. Aš rugelius praskleisdama, dabilalius pamindama, atrasiu takelj un tevelj. ~~(Kitose šakose pirmieji du posmai kartojami, tik tevelj keičiamas į mačiutį, bralalį, sasiutj.)~~
- 5. Pušu stulpai, stikly lungai. Vis bare, 13. Aš rūtelas praskleisdama, razatėlas vis bare mani patsai.
- 6. Užtes drabem ir abrūsais nerasi takelia un mačiutj.

- pamindama, atrasiu takelį un mačiutj.
- 8. Pušu stulpai, stiklų lungai. Vis bare, vis bare mani patsai.
- 9. Užsas kvečiais ir dabilais nerasi takelia un tevelj.
- 10. Aš kvetelius praskleisdama, dabilalius pamindama, atrasiu takelj un mačiutj.
- 11. Pušu stulpai, stiklų lungai. Vis bare, vis bare mani patsai.
- 12. Užsas rūtom ir razatom...
- pamindama...

12. O kano žali sodai

Padainavo Dievienė, 40m., Veliuona (dab. Jurbarko raj.). Užrašė A.Juška 1865-1870m. Iš: A.Juška. Lietuviškos dainos, II t. V, 1955.

Okano ža-li sodai.

o kano ža-li sodai, ža-li jo va-rėliai?

- o kano žali sodai, žali jovarėliai?
- 2. Degučių žali sodai, degučių žali sodai, degučių žali sodai, žali jovarėliai.
- 3. O kam, kam bernužėli, o kam, kam 7. O kam, kam, mergužėle, o kam, dobilėli, kam šėrei mudrinai bėrajį žirgelj?
- 4. Dėl tavęs, mergužėle, dėl tavęs, lelijėle, tai šėriau mudrinau bėrajį žirgelj.

- 1. O kano žali sodai, o kano žali sodai, 5. O kano žali sodai, o kano žali sodai, o kano žali sodai, žali jovarėliai?
 - 6. Degučių žali sodai, degučių žali sodai, degučių žali sodai, žali jovarėliai.
 - kam, lelijėle, kam audei dunzginai plonasias drobeles.
 - 8. Dėl tavęs, bernužėli, dėl tavęs, dobilėli, tai audžiau dunzginau plonasias drobeles.

A daļa: Tautasdziesmas 1

A daļa: Tautasdziesmas

1. Aisim laukun apsdairyti

Padainavo J. Dūdienė, g. 1923.m., Jonavos raj. Šilų apyl. Aklojo Ežero k. Užrašė R.Abukevičius ir D.Račiūnaitė 1987.m. Šfr. A.Žičkienė.

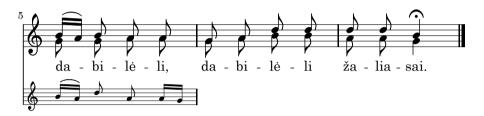

- 1. Aisim laukun apsdairyti, žalia šenelia vartyti.
- 2. Pusi lankos nenuvėjau grėbe šienu grebejėlas.
- 3. Grebejėlas grėbe šienu, pjuvejėlij pjove šienu.
- 4. Aš dalgeli papustysiu, pradalgėli išvarysiu.
- 5. Man dalgela balta pliena, pradalgėlis žalia šiena.
- 6. Aš dalgeli smarkij traukiau, vakarėlia artyn laukiau.
- 7. Valioj dalge, valioj kotus, valioj Jurgis pančiakotus.

2. Aisma, brolij, šiena pjautų

Padainavo Z.Lunytė, Jonavos raj. Šilų apyl. Aklojo Ežero k. Užrašyta 1987m. Šfr. A.Žičkienė.

- 1. Aisma brolij, šiena pjautų, dabile, oi dabile, dabilėli, dabilėli žaliasai.
- 2. Paspustysma pliena dalgį, dabile...
- 3. Išvarysma platų barų, dabile...

A daļa: Tautasdziesmas 11

11. Mačiau ėšjuojont

Padainavo Barbora Petkevičienė (Kniūraitė), g.1904m., gyv. Kelmės raj. Karklėnų apyl. Skęstiškių k. Užrašė D.Jasinskienė ir G.Vaišvila 1983m.

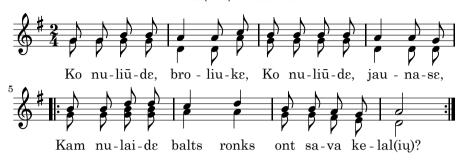

- 1. Mačiau ėšjuojont, mačiau parjuojont, mačiau žėrgos balnuojont.
- 2. Kāp tik ėšjuojė pruo margos vartos i žalionji lonkeli.
- 3. Par žalė lonka opė tekiejė, žalio vyno kvepiejė.
- 4. Par jūra plaukiau, tinkleli traukiau, baltas ronkas mazguojau.
- 5. Ėr numazguojau auksa žydeli nū baltųju ronkeliu.
- 6. Eiso i lauka šynelė pjautė, ar neraso žydelė?

- 7. Dar neėšpjuoviau ne pradalgelė, kāp atradau žydeli.
- 8. Eino par lonka, žiūro par lauka: atneš man pusrytieli.
- 9. Akšėn, mergelė, dūk mon skarelė suvyniotė žydeli.
- 10. Vyniok žydeli i kleva lapa ne i mona skarelė.
- 11. Mona skarelė ėš tuolė gauta, nu bernelė parsiunsta.
- 12. Vingiu vingelē, raštu raštelē, cėdabrėnēs kraštelēs.

10. Ko nuliūdė, broliukė

Padainavo A.Simonaitienė, g.1906m., Pakruojo raj. Klovainių k. Užrašė (ir šfr.) K.Kalibatas 1988m.

- 1. Ko nuliūdε, broliukε, ko nuliūdε, iaunasε. Kam nulaide balts ronks ont sava kelal(iu)?
- 2. A nebove stainełė, a nešėrė žirgele, 5. A nebove daržely, a neskynė A ne tava kepurėl(a) po žirga kojel(iu)?
- 3. Bovo bovo stainełė, šėrio šėrio žirgelj, Mana mana kepurėl(a) po žirga kojel(iy).
- 4. Ko nuliūdε, sesute, ko nuliūdε, jaunoji, Kam nulaide balts ronks ont sava kelal(iu)?
- rūteliu. A ne tava vainikėl's ont rūtų loveł(ės)?
- 6. Bovo bovo daržely, skynio skynio rūtelas, Mana mana vainikėl's ont rūtų loveł(ės).

A daļa: Tautasdziesmas 3

3. An tėveliaus dvaro

Padainavo Viktoras Kauza g. 1931m., ir Bronė Adomovienė (Kriaučiūnaitė), g. 1902m., Gudija, Varanavo raj. Leliušu k. Užrašė V. ir A. Musteikiai 1986m. Šfr. R.ambrazevičius.

- 1. An tėveliaus dvaro beržai beržai. O 6. Ar gerai, sūneli, žantelėsa, ar šoka kas tuos beržalius užkirs užkirs?
- 2. Brolalis beržalius užkirs užkirs, sesełė šakelas parinks parinks.
- 3. Brolalis daržalj užtvers užtvers, sesełė rūtełj pasės pasės.
- 4. Auginau sūnelj ne sau, ne sau, auginau žirgelj tai jam, tai jam.
- 5. Atdaviau sūnelį žantelėsna, indaviau žirgelį rankelėsna.

- žirgelis rankełėsa?
- 7. Negerai, tėveli, žantełėsa, sukniubo žirgelis rankełėsa.
- 8. Atdaviau dukrełj martełėsna, indaviau rūtełj rankełėsna.
- 9. Ar gerai, dukrela, martełėsa, ar žydi rūtełė rankełėsa?
- 10. Negerai, močiute, martelėsa, suvyto rūtełė rankełėsa.

4. Ant kalno karklai siūbavo

- 1. Ant kalno karklai siūbavo. Ant kalno karklai siūbavo, Pakalnėj vanduo liūliavo, Liūliavo liūliavo.
- 2. Tenai vaikščiojo mergelė, Ten vaikščiojo mergužėlė, Balta graži lelijėlė, Lelija lelija.
- 3. Štai ir atjojo bernelis, Ir atjojo bernužėlis, Baltas gražus dobilėlis, Dobilas dobilas.
- 4. Mergele mano jaunoji, Mergele mano jaunoji, Kur šią naktelę nakvosi, Nakvosi nakvosi?

- 5. Aukštoi tėvelio klėtelėi. Aukštoj tėvelio klėtelėj, Močiutės margoi lovelėi, Lovelėj lovelėj.
- 6. O ar priimsi ir mane, O ar priimsi ir mane, J klėtužę pas save, Pas save, pas save?
- 7. Turiu kurtelius lojančius, Turiu kurtelius lojančius, Senus tėvelius girdinčius, Girdinčius girdinčius.
- 8. Lakink kurtelius, tai nelos, Lakink kurtelius, tai nelos, Migdyk tėvelius - negirdės, Negirdės negirdės.

A daļa: Tautasdziesmas 9

9. Gul bernužėlis

Padainavo E.Lingytė, Zarasų raj. Pakniškių apyl. Bileišių k. Užrašė (ir šfr.) P.Kvedaras 1965m.

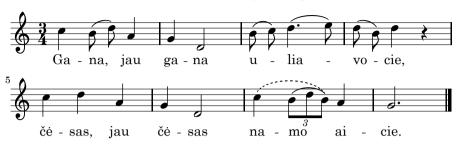

- 1. Gul bernužėlis, gul kareivėlis. Štai ataina trys panialas pagal dunajėlia.
- 2. Viena prabudina, untra prakalbina, 5. Didžian karan jote, vidun pulka a tračioja mergužėla galvelj suspaude.
- 3. Kelkis, bernužėli, kelkis, kareivėli, bag ne tava bėras žirgas pa dvarų lakioja?
- 4. Tegu jis begioja, tegu jis lakioja, ba man raiks neažilga didžian karan iote.
- stote, kareivėliam nepreteliam kardelam kapote.

8. Gana, jau gana uliavocie

Užrašyta Varėnos raj. Valkininkų k. Šfr. Z.Kelmickaitė.

- 1. Gana, jau gana uliavocie, čėsas, jau 3. Oi bars mus jaunus mūs tėveliai, ko čėsas namo aicie.
- 2. Rasim draugełj pagulusių, senus tėvelius belaukiancius.
- mes jaunieji užsiuliojom.
- 4. Ko mes jaunieji užsiuliojom, tamsioj naktełėj vaiksciojom.

A daļa: Tautasdziesmas

5. Arškėtėli garbuonėli

Padainavo (abu balsus) Paulina Laučinskienė (Bujūtė), g.1934m. Šalčininkų raj. Pabarės apyl. Mištūnų k. Užrašė S. Versockaitė ir G.Maculevičiūtė 1992m. T. šfr. G.Maculevičiūtė, ml. šfr. R.Ambrazevičius.

5

- 1. Arškėtėli garbuonėli, nestovėk prie 6. Kaip nujosiu pas mergelj, klausiu kelio.
- 2. Kaip užširsiu, kai pakirsiu, per tvorų 7. Ar šalcinio vandenėliu, ar žaliu išmesiu.
- 3. Nor tu širsi, nor tu kirsi, dar geriau 8. Nei šalcinio vandenėliu, nei žaliu bujosiu.
- 4. Kai tu josi jin mergelj, pastosiu kelalj.
- 5. Aukštam danguj šviesios žvaigždes nušvies man kelalj.

- pas mergełj, kuo burnelj praus(ia).
- vyneliu.
- vyneliu.
- 9. Cik nuog žaliojos rūtelės gailioju raseli.

6. Aš šių nakti

Užrašyta Kaišiadorių raj. Ilgakiemio apyl. Slabados k. Folklorinio ansamblio "Verpeta" dainojamą variantą šfr. R.Ambrazevičius. Iš: "Verpeta". Kaišiadorių krašto folkloras (kasetė)

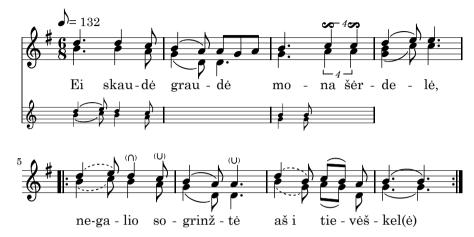
- nemegojau, Lygioj lankoj žirgelj balnojau.
- 2. Lygioj lankoj žirgelj balnojau, kur ketinau, ti nuioiau.
- 3. Mergužėla lelijėla, ar negirdi, kad aš ir atiojau?
- 4. Giržiu girdžiu, kaip negirdžiu: per megelj negaliu prabusti.

- 1. Aš šių naktį par nakteli, aš megelia 5. Mergužėla lelijėla, ar tu aisi už mani bernelia?
 - 6. Aičia aičia už tavį bernelia gailu palikt tevelia dvarelia.
 - 7. Mergužėla lelijėla, mana tėva dar didesnis dvaras.
 - 8. Aplink dvaru vyšneliu sadelis, sadeliuose gegulas kukuoja.
 - 9. Sadeliuose gegulas kukuoja, vidur dvara jaunimėlis šoka.

A daļa: Tautasdziesmas 7

7. Ei skaudė graudė

Padainavo Bronė Teniukienė (Kazlauskaitė), g. 1913m. Telšių raj. Luokės k., gyv. Telšiuose. Užrašė M.Ričkutė ir R.Žemaitytė 1990m. Šfr. R.Ambrazevičius.

- 1. Ei skaudė graudė mona šėrdelė, negalio sogrinžtė aš i tievėškelė.
- 2. Aš pasėjymso kleva grieblieli, eiso i lonka griebtė šėinel(ė).
- 3. Grieblieli traukiau, ašarelės braukiau: vuo kada nueiso aš i tievėškel(ė).
- 4. Tievelė suodnelie paukštele čiolbiejė, vuo par vėdorieli opelė tekiej(ė).
- 5. Aš nusėprausčiau tyro ondėnelio, nelėkto nie žėnkla graudžių ašariel(iu).